

V farni cerkvi je poroka,
Ženin se na skrivnem joka,
Ker je siljen bil jo vzeti;
On je ljubil le sosedno,
Njega srca samo vredno,
Pa je vbogal očev svet.
Zakon brez ljubezni hira,
Ni veselja, ni ga mira!
Kdo je mar —
Ki ljubezni pot zapira?
Le nesrečni to je dnar!

Škorce je sedem sinov zredel,
Pa od glada sam ni vedel
Pomagati si nikar.
Kaj si izmisli siva buča?
V škrinjo zapre pod dva ključa
Kamnja kakor bil bi dnar.
Pravi, kdor me če rediti,
Zna po smrti vse dobiti.
Kdo je mar —
Ki jih znal je prevariti?
To je bil pohlepni dnar!

Sklednik ima zalo snico,
Hčerko kakor rojenico,
Kar zalazi jo grajščak,
Kakor orel z golobico
Štori hudo nad devico,
Očo zmami rumenjaka.
Ko spomlad je zelenela,
Hčerka lepa je zvenela!
Kdo je mar —
Da prezgodaj je trohnela?
Sladkoupni to je dnar!

Šviglja je prišla v Ljubljano,
Pa nikjer ni službe za-njo,
Se na svoje vstanovi.
Ko mrak pride, gré okoli,
Če si kdo jo morda zvoli,
Al pa sama ga vloví,
Z dolg'mi krili trg pometa,
Kruhek tak redí jo leta.
Kdo je mar —
Da je sladnosti navzeta?
Je pohotnih tičev dnar!

Dva se pravdata sosedna,
O neki meji zdi se zmeda,
Oba rada bi svoj prav,
Vendar zgubil je pravičen,
Ker je reven, manj jezičen,
Ni za njega nič postav.
To ste mnogi doživeli,
Ki krivice ste trpeli.
Kdo je mar —
Ki krivičnim prav dodeli?
Večkrat krivosodni dnar!

Srenja si župana izvoli,
Ni ga daleč na okoli
Samosvojnega ko on,
Ker pa ima tri zemljišča,
Misli vse, saj ni ga tiča
Za vse dobro kakor on,
Pa so grozno se kesali,
Ker glasove so mu dali.
Kdo je mar —
Da z glavami so majali?
Je posestev vel'kih dnar!

Gospá Prga se nališpa,
Zal' obleče, lase skrišpa,
Gré v štacuno kupovat,
Polni pudelj se navleče
Pred-njo blaga, kupit' neče,
Gré drugam spet poprašvat,
Tako z trgovci norčuje,
Čas jim krade, svoj skrajšuje,
Kdo je mar —
Da pri vsem tem se spoštuje?
To je potrpljivi dnar!

Bla država je v zadregi,
Tuji upa vse zalegi,
Se prodá železnica,
Nič nas niso poprašali,
Med seboj so pomečkali,
Preč je zlata stezica,
Ko porezal bi nam žile,
Obrtnije so vsahnile.
Kdo je mar —
Vzrok hanze bil nemile?
Samo vratorezni dnar!

Pasli bratje so kdaj čede,
Ovce, jagnjeta, govede,
Jih obiše lastni brat;
Oče ga čez nemoč ljubi,
To nagib je bil k pogubi,
So sklenili ga prodat',
Tržci so ga odpeljali,
Kralju Farau prodali.
Kdo je mar —
Da so bratje brata dali?
To je krvitajni dnar!

Kaj za dnar se dá storiti,
Mi ni moč do konca priti,
Vsaj bi nikdo ne verjel!
Judje se dajo krstiti,
Zlato tele zadobiti,
Kolko jih je dnar že vjel!
Smrt ne dá se podkupiti,
Vse se mora njej vклонiti.
Kdo je mar —
Ki ni moč nas obraniti?
Smrti ne odkupi dnar!

Dopisi.

Iz Istre 23. julija. (*Prvi tabor v Istri*) bo gotovo 7. dne avgusta ob 4. uri popoldne v Kubedu, vasi sred Buzeta in Kopa. Namestništvo v Trstu nam ga je že dovolilo. Malo imamo časa za potrebne priprave; al sklicati smo morali tabor vsakako pred deželni zborovanjem, ako ne, bi naši zagriznjeni sovražniki zares mislili, da smo poginili Slovani v Istri. Po dokončanih zadnjih nesrečnih volitvah v deželni zastop je zapela „la Provincia“, edini laški list, v Istri svojo staro pesem: „Hvala Bogu, znebili smo se v deželnem zboru slovenske smole (Ravnika); slovenska stranka v koparskem okraji je gola izmišljava; slovenski aposteljni naj pokažejo svojo delavnost na kranjskem kamenji, v Istri bo ostala brez vspeha, Istra je laška itd.“ — Taki zastarani pesmi bo dejansko odgovoril tabor v Kubedu, kjer se bo govorilo o sledečih točkah:

1. Kako se imamo ravnati Slovani v Istri, da dosežemo svoje pravice? (Tu se bo povdarjalo zedinjenje Slovencev).

2. Naš jezik da se dejansko vpelje v šole in urade.
3. Davek da se nam zniža, ali vsaj ne pomnoži.
4. Da se napravi slovenska glavna šola v koparskem okraji.

Slovinci! omenjene razprave bodo jako važne ne samo za Istrane, nego za vse Slovence, kajti taborovali bomo blizu našega jadranskega morja. Vabimo tedaj na tabor vse Slovence iz Istre, vrle Hrvate Kastavske, dobroznane rodoljube iz Trsta in okolice, in druge Slovence iz naših pokrajin. Ne bote sicer našli v Kubedu krasnega kinča, izvanjske lepote; al našli bote za dom in narod goreča, plamteča bratinska srca!

Odbor.

V Gorici 23. julija. (*Goriški deželni zbor*) je gotov. 18. dan t. m. je bil izvoljen od laškega vélikega posestva (unkraj Soče) dr. Pajer, Del-Torre in grof Strassoldo. Pajerja, ki so ga Goričani (mesto) izobčili, so volili Lahí nemeščani demonstrativno z vsemi glasovi (105). Tudi je bila ta soglasna izvolitev demonstracija proti sedanjemu voditelju skrajne italijanske stranke v Gorici („ginnastike“*) dr. Rismondi-u. Vsi trije izvoljenci vélikega posestva laškega so že od leta 1861. v našem zboru. — 20. julija so volili slovenski in pa mestni laški véliki posestniki (takraj Soče). Kandidatje društva „Soče“ so bili ti-le: župan Dolijak, dr. Tonkli in dr. Žigon. Tista stranka mestnih posestnikov, ki se naslanja na „ginnastiko“ in ki je hotela „Sočine“ kandidate kot preradikalne in pa grofa Paceta na vsak način izključiti, je postavila 3 neutralne mestne posestnike, grofa Rudolfa Attemsa, barona Tacco-a in dvornega svetovalca Bosizio-a. Med to stranko in „Sočani“ pa štejejo meščani in Slovenci na kmetih še dokaj takih elementov, ki niso hoteli niti „Sočinih“ kandidatov (vsaj ne vseh), niti neutralcev. Ti elementje so se zadnje dni zedinili in postavili te-le kandidate: grofa Pace-ta, prof. Marušič-a in K. Polaja. (Pace in Marušič pa nista sama kandidovala). Da bo kompromisov treba, vedelo se je že naprej; in tako je tudi bilo. Določil je menda zmago g. Črne s svojimi Kraševci. „Soča“ je vsled kompromisa sprejela Polaja in pustila pasti dr. Tonkli-a; Marušič in Pace sta dobila 46 in 64 glasov; skrajni meščanski stranki so se udrla tla in bila je prisiljena svoje kandidate popustiti. Izvoljeni so župan Dolijak z 88, Polaj z 128 in dr. Žigon z 78 glasovi (izmed 145). — Izmed poprejšnjih poslancev našega zbora niso toraj izvoljeni: (Lahi): dr. Doliak (kot klerikalec) in grof Pace; (Slovinci): Marušič, Rossman (ni kandidoval) in dr. Tonkli. Namesti njih bodo sedeli v zbornici: na laški strani: Bernardelli, grof Coronini in dr. Maurovich; na slovenski strani: župan Dolijak, podžupan Faganel in dr. Lavrič. — Na Laškem je šlo pri volitvah vse prav gladko (po nasvetu volitnega odbora), samo voditelja kupčijskega ministerstva De Pretis-a je vlada Lahom vsilila in v mestu je bila borba zaradi enega kandidata. Mi Slovenci se ne moremo ponašati s slogom. „Soča“ sme sicer ponosna biti, da je 4 svojih priporočencev v zbor spravila, al Bog daj, da bi ta njena zmaga ne bila zmaga Pyrrhus-ova, kakor že zdaj kažejo mnoga znamenja. Drugi pot razgrnem vso podobo novega našega zbora.

Iz Gorice. (*Poslano.*) List 71. „Slov. Naroda“ od 21. junija t. l. je prinesel neresničen dopis iz Gorice zadevajoč petje na goriški gimnaziji; vpletenu mu je bilo tudi moje ime pa učitelja petja, g. Hribarja. Odgovoril sem jez dopisu v listu 73. „Slov. Nar.“ 25. junija; gledé dveh toček v omenjenem sestavku pa povabil g. Hribarja, naj bi on dopisnikova trjenja pojasnil. — 19. julija sem prejel od g. Hribarja pismo, v

* Po dopisu se je tiskalo „ginnastika“

kterem mi naznanja, da je 3. julija svoja pojasnila vredništvu „Slov. Nar.“ poslal, ali vredništvo da se brani jih sprejeti; „poslanega“ na njegove (Hr.) stroške nazaj poslati pa tudi da neče. V dokaz sta priložena listu dotični poštni recepisse in pobotnica telegrafične reklamacije od 8. julija t. l. — Prepis v „Narod“ ne sprejetega sestavka (kterega je bil, predno ga je na pošti oddal, dvema pričama pokazal), je izročil meni. — V tem, ko jez tu gosp. Hribar-ju javno potrjujem, da je svojo dolžnost pošteno storil, naznanjam, da so Hr.-jeva pojasnila pri meni na ponudbo vsem, ktere ta stvar kaj zadeva; pripravljen sem pa tudi vsaki čas, priobčiti jih — na zahtevanje — po „Novicah“.

V Gorici 24. julija 1870.

Andr. Marušić,

učitelj verstva na c. k. gimnaziji.

Trst 21. julija. D. — Da Primorci čedalje bolj napredujemo v narodni zavesti in omiki, kazala je krasna druga obletnica Rojanske čitalnice v nedeljo 17. dne t. m. Prvi pot, ko smo v okolici videli narodno trobojnico vihrti, se nam je prikazala, kakor da bi bila čarobna moč jo porinila iz zemlje, al že prvi dan so nam jo predrzne Garibaldianske roke oskruniti hotele, ktero pa smo, kakor oroslani branili tako, da v dragi spomin nosi znamenje krvavega boja za narodnost našo. Zdaj pa so že časi drugače: ponosno vihrá vsaki dan na visokem drogu, kakor da bi hotela kazati: tu je zemlja majke Slave, tu stanuje narod naš. Že drugi pot smo se spominjali krasnega dne 12. julija 1868.; al vsako leto je krasnejše, zmirom več nas je okoli prapora. Slava našemu prvemu boritelju gosp. Zoru, da se je tako iskreno za nas potrudil! Hvaležni živio! mu kličemo od obalov Adrije. Beseda se je v jako krasno okinčani dvorani od konca do kraja lepo vršila. Po prisrčnem nagovoru, s katerim je besedo odprl naš vrli prvosednik g. Požar, so doneli živio-klici cesarju in domovini; sledile so potem deklamacije in pozneje glediščina igra „Mlinar in njegova hči“; zaslužena je bila živa hvala gospodom in gospodičinam, ki so to veliko igro predstavljali. Konec veseli zabavi je bil ples do pozne noči. — Prihodnji mesec pride zanimiva igra „V Ljubljano jo dajmo“ na vrsto. Nadjamo se zopet obilo rodoljubov od blizo in daleč.

Iz Koroškega. †. (Novo društvo; učiteljski shod; nesreče.) Naša dežela je polna različnih društev. Kamor pogledaš, povsod kako društvo. Ako se kje kako društvo potopi, rodi se sopet v drugem kraju, in tako gré naprej, — kako dolgo? ne vemo. Ne davno se je rodilo na spodnjem Koroškem neko društvo pod imenom „demokratsko društvo junske doline“. Ono obeta hoditi pot ravnopravnosti. Knjige ali listi, ktere bo društvo za poduk ljudstvu izdalo, bodo hodili v slovenskem in nemškem jeziku na svetlo, in vsak jezik je na prosto voljo dan pri shodih, kateri se bojo vsaka dva meseca in vselej v drugem kraju napravljali. Kaj pa bode sad tega novega semena, bode se še le videlo. Zato vigilantibus jura! — Naj par besedi še omenim o zadnjem učiteljskem shodu Vélikovškega okraja, kateri je bil prav zanimiv; došli so skoro vsi školniki. Govorilo se je o berilih, namreč, kaj obsegajo, česa še manjka, kako naj se ž njimi ravná in kateri prostor jim sploh v šoli gré. Dalje se je govorilo o geometriji v ljudski šoli in o nazornem nauku; radostno se je čul ta govor. V neki šolski izbi je bila razstava vsega šolskega orodja Vélikovške šole, o kateri gré dr. Pavliču velika hvala, ki je šolskega gradiva veliko nakupil. Popoldne je bila telovadba z učenci imenovane šole. — Toliko požarov, kolikor jih je letos, že dolgo ne pomnimo. Tudi strela je večkrat že ogenj napravila. Da bi pa ljudje malo previdnejše z ognjem ravnali in se v svojih lesenih hišah

ne gibali, kakor v varno zidanem poslopji, tega pa žalibog! ne zapazimo.

Od sv. Pavla na Štaj. 22. julija. — V 28. listu „Novic“ sem čital novo posvečene mašnike na Kranjskem; naštel sem jih 23; naj povem, da tudi pri nas na spodnjem Štajarskem jih je v Mariboru bilo 21. julija 19 posvečenih. Tudi pri nas pri sv. Pavlu bomo imeli 31. dan t. m. novo mašo, ki jo bodo služili čast. gosp. France Škorjanec, vrli rodoljub. Bog jim daj srečo!

Blaž Winter.

Iz Bučke na Dol. 19. jul. (Letina. — Korinsky in §. 19. — Davek od zaostalega davka. — Ozir na Trebansko volitev.) Morda vstrežem bralcem „Novic“ s poročilom o tukajšnji letini, zlasti ker se mi ponuja povoljna prilika, poročati kaj veselega. Žita vse vrste so se obnesla sploh dobro; pojedino gré gledé peznosti prvo mesto pšenici, potem péri, ječmenu in rži. Prva je na dobro pripravljene zemlji tako lepa, kakoršna ni bila že več let; rja jej je prizanesla tudi na tistih krajih, kjer jo je navadno strla druga leta. Le lan, čegar seme je zdaten vir za hitro denarno pomoč, obtičal je vsled preobilne moče v zemlji. Ravno tako obeta koroza, krompir, prosó in druga poljščina všečen obnes. Vinske gore nam budé sladke nade na bogat pridelek, kar pa oči najbolj zavzema, to je težko obloženo sadno drevje. Kakor mu je pozimi šibil in lomil veje sneg, tako bi mu jih lomilo zdaj sadje, ako ne bi jih podpirali. Češplje po celi okolici so polne, da je veselje gledati jih. Bog daj, da bi srečno dozorele in mogel si bode hudo stiskani kmet poceliti skleče rane brezštevilnih svojih potreb, kajti češplje, dobro posušene, a ne v dimu zakajene, zaležejo mu radi svoje včasih prav visoke cene največ.

Govoré ravno o sadji, naj omenim, da mu tukajšnje podnebje jako godi; sadje se odlikuje po raznovrstnosti in žlahnosti, le škoda, da ne donaša ljudém svoji dobroti primerne vrednosti. Naravna priležnost zemlje nima enake v okolici; pa tudi ne poznam blizo tako vnetega izvedenega in marljivega sadjerejca, kakor so naš že po kmetijski družbi s častno diplomom poslavljani preč. g. župnik K. Gasprlin. Celi holmec so okrasili s sadunosnimi drevnimi vrtovi; od vsake strani te vpelje na holmec drevored, kojega drevje ti ponuja dišečih jabelk, okusnih, lepotičnih hrušek, ali krasno barvanih, sočnih češpelj. Marsikter kmet zadovoljno vživa žlahni sad z drevesa, ki ga je vcepila njihova spretna roka; sadike iz njihove in šolske drevesnice kinčajo in bodo kinčale kmetiške vrtove kot košata, sadupolna drevesa. Tudi tam v gosti šumi, kjer je bil videti pred nekaj časom životokrepki divjak, omrežen in preprežen z bodečim trnjem in kopinjem, tudi tam kvišku molí ponosna črešnja, košata glava na medvedki vcepljene hruške, na koje pobešenih vejah bingljá zali sad — vabilo in opomin opazovalnim očém. Bog jih živi še mnogo let in jim daj obilo posnemovalcev!

V Krškem imamo okrajnega glavarja grofa Korinskega. Kako se spoštuje pod njegovim glavarstvom znani §. 19., priča mi ravno pred mano ležeči, v aristokratski nemščini pisani listič, s slovenskim tiskom na drugi strani. Da se enako ravná tudi pri obsežnejih dopisih in spisih, gotovo je tako kakor to, da so prejemniki po krvi in jeziku Slovenci. Le redkokrat se vrže ščenetu drobtinica slovenskega kruha, ako ga batina uradniških svaril(?) in opominov ne umiri. Kaj dobro bi došel Dolencem tabor, da bi spihnil s svojim hasnovitim uplivom tisti kurji strah pred namrdanimi uradniškimi in beriškimi obrazi, ki je še zdaj v stanu, davke odrajtovano srce vgnati v hlače.

Pravično nevoljo je izbudilo med kmeti uradno naznanilo, da bodo za naprej tekle obresti (činži) tudi

od zemljiškega davka, kar dozdej ni bilo. Ako pomi-
slimo, da lahko na prste naštejemo tiste, ki so v stanu
davke odrajtovati v predpisanih obrokih, tedaj lahko
trdimo, da so davki od zaostalih davkov nova butara
za kmete, ki dobé potreben denar le takrat, kedar
spravijo svoje pridelke v denar.

Imel sem priliko občevati z volilci Trebanjskega
volilnega okraja. Po vsem, kar sem zvedel o tej za-
devi, moram reči, da je bila stvar jako zamotana tudi
od domače strani; komur je znano jedro vse zmešnjave,
ki tiči drugej, nego bi nekteri radi imeli, mora biti
vesel, da se je stvar izvršila tako ugodno. Vso stvar
vendar vlačiti na dan, zdi se mi jako nespametno, brez-
taktno, in za narodno stvar škodljivo, vsakako. — Raji
hočem povedati, kako so si zoperniki nemčurji priza-
devali, zamotano štreto še bolj zmešati. Glavni nem-
škutarski kandidatje so bili grajščaka Langer in Jom-
bart pa dr. Skedel. Jombart se je že pred volitvijo
trudil v narodno kvar glasove razcepiti in za-se pridobi-
biti. Plačal je v ta namen nekim volilcem obilno za
jed in pijačo in jim je izročil „pildek“, zeleno obrob-
ljen listek z navedenimi imeni. Toda napaseni „nehva-
ležneži“ so ga šmentano dobro izplačali; vsi so dali
glasove narodnjakom. Jombartu tedaj damo dobrovoljni
svet, naj gré drugikrat glasov kupovat na Francosko,
ako se mu sline cedé po poslanstvu. Da on nima volje
zastopati koristi naroda, na čegar zemlji si je pridobil
bogato imetje, pokazal je óna leta, ko je sedel na le-
vici ljubljanske zbornice. Da se pa drzne še zdaj riniti
se na pozorišče ljudskega zástopa — ene najsvetejših
dolžnosti — on, čegar cerkveno in politično mišljenje
je naravnost nasprotno národnim težnjam, s tem pač
kaže — kakor marsikter posilni kandidat hoteč le sebe
zastopati — da je pripravljen za 5 gold. plače na dan
kopati národnim pravicam jamo pogube. Gospoda
Skedel in Langer sta se muzala okoli volilcev na
dan volitve, kakor se mili mucek kuharici. Odkrivaje
in sladkaje se ubornim volilcem prigovarjala sta jima
in glasov beračila prav cigansko. Drug berišk burklikež
je šepetal kakor pekljenšček volilcem na ušesa, imajoč
nalogo vkrasti jim zaupanje do duhovništva, ki se je —
slava vrlim duhovnikom — obilno vdeležilo volitve prav
po nasvetu nekega tirólskega lista, ter ovaditi ga za-
trjevaje, da si hoče ono priboriti pravico ženiti se, to
pa bo zahtevalo več davka itd. Pripovedovali so mi še
marsikake bedarije, ki morejo menda ganiti le privr-
žence nemčurske stranke. Čemu bi tedaj še dalje pral
umazano perilo, s katerim so hoteli lažnjivi preroki raz-
rušiti zedinjene národne volilce, in ktero jim služi v
povoljno sredstvo, da pod krinko „omike“ in v imenu
„napredka“ narodu zapirajo pot do pravega blagora.

R. B.

Iz Preske pri Medvodah 25. julija. — Danes
smo pokopali prečastitega našega fajmoštra g. Jurija
Tomca, ki je po dolgem bolehanji za vodenico umrl,
ko je blizo 40 let zvest delavec bil v nogradu Gospo-
dovem. Naj vrli rodoljub mirno počiva!

Iz Ljubljane. Tudi tukaj se veliko beseduje o
tem, kedaj se začno deželni zbori. Eni so jih zarad
vojskinih homatij hoteli imeti že konec tega meseca,
drugi jih pričakujejo med 10. in 15. avgustom; tudi
ljubl. konstitucionalci, kakor vsi Nemci, koprnijski po
državnem zboru, zato pa jim je treba deželnih
zborov, ki naj samo poslance volijo v državno zbornico.
Res čudne glave so to! Deželni zbori jim niso družega
nič, kakor volilnice za državni zbor, v katerem zvo-
nec nosi nemška stranka. Kdaj vendar si bojo cislaj-
tanski centralisti iz glave izbili to misel, ki je Avstrijo
v dandanašnji prežalostni stan spravila!

— (*Šole ljubljanske*) bodo ta teden vse končane,
razen kovaške in živinozdravniške, ki trajajo do oktobra.

— V nedeljo popoldne je bila javna preskušnja ro-
kodelskih učencev v nedeljski Št. Jakobski šoli. V srce
nas je zbolelo videti žalostne nasledke od liberalcev
hvalisane nove šolske ère, ki je ločila cerkev od šole.
Misliti je bilo po takem, da liberalni možje bodo zdaj
jako marljivo bédeli nad šolami, — da bodo priča pri
skušnjah itd. Al prisedši v mestno šolo k preskušnji
videli nismo niti župana dr. Suppana, niti podžupana
Deschmanna, niti kakega šolskega odbornika, katerih
nikoli ne pogrešaš pri zborovanji, kedar konstitucijsko
društvo jaha politično guro. Ko bi po stari navadi Št.
Jakobska meščana Horak in Vrhovec ne bila preskušinj
priča bila, bili bi učitelji z učenci (kterih je v vsem
skupaj 110) čisto sami bili. Da bi bil prišel vsaj mestni
odbornik Malitsch, ki nikoli dosti besedi nima, kako
slabo je odgojena mladež slovenska, in da bi dajal uči-
teljem dobre nauke, kateri, se vé da bi morali narobe
biti onim, po katerih je izrejal lastnega sinčeka svojega.

— Iz Ljubljane se pošilja že veliko sená čez Laško
na Francosko.

— (*O Svetčevi tožbi kočevarskega atentata*) piše
„Triglav“, da je preiskava izročena novomeškemu sod-
niškemu svetovalcu Tschuberju, o katerem se pripove-
duje, da bi vsak dan rad enega Slovenca pozobal, ako
bi kosti ne imel. Radovedni smo po takem, kaj bode
izid te preiskave. — O preiskavi zastran napada na
dr. Srnca in dr. Radaja v Novi vasi na Štajarskem
piše „Slov. Gosp.“, da je sicer vzeta bistriški sodnji
in da doide celjski sodnji, al da zeló počasi napre-
duje, — „saj je še čas!“ — pravi — saj niso bili te-
peni Nemci.“ Treba, da se ob svojem času novome-
ške in celjske preiskave resno spomnita deželni zbor
kranjski in štajarski.

— (*Izlet „Sokola“*) v nedeljo popoldne čez Štepa-
novas, Hrušče v Velče izvršil se je na veliko radost
njemu in pri najlepšem vremenu. Vže na spodnjih Po-
ljanah začeli so se slavoloki, okinčane hiše, streljanje,
in tako je bilo po celi poti doli v Velče in nazaj v
Ljubljano. V Štepani vasi in v Hruščah pozdravile so
vrle domorodkinje „Sokola“ s srčnim nagovorom in
okinčale zastavo z vencem in cveticami. Ko smo se
vrnili proti domu, videli smo z bengaličnim ognjem raz-
svetljen grad gosp. Trpinca na Fužinah in gosp. Val.
Krišperja na Studencu; visoko v nebó švigale so rakete,
in kresi goreli so na uni strani Ljubljance. Šentpeter-
sko predmestje odlikovalo se je posebno s tem, da so
bila skor vsa oknja razsvetljena. V gostilnici v Velčah
pa, kjer smo se ustavili, bila je ljudska veselica v
pravem pomenu te besede; na stotine zbrano ljudstvo
razveseljevalo se je pod milim nebom pri godbi in
plesu; pele so se národne pesmi, možnarji so pokali
neprenehoma; bilo je kakor v raji, tako, da prav težko
je zapustil „Sokol“ prijazni kraj in preprijazno mu
ljudstvo. Pokazali so zopet okoličani naši, da kri ni
voda, in da jih navdaja živa ljubezen za vse, kar je
domače, kar je narodno, toraj jim kličemo s polnim
srcem: živeli rodoljubni okoličani ljubljanski! — Nem-
čurji pa naj premišlujejo, kaj se je godilo lani v Velčah,
in kako je bilo letos!

— (*Požarna straža ljubljanska*), z velikim hrupom
ustanovljena, se je prvokrat 21. dne t. m. skazovala
pri ognji v zgornji Šiški, a se prav slabo skazala.
Škoda za drago orodje v taci rokah! Sam „Tag-
blatt“ njej in čuvaju na gradu daje mnogo opominov;
hudo nevoljo pa je izbudil posebno oni fant, ki se je
za njenega „komandanta“ šopiril, ki pa za to toliko
velja kot zajec pri bobnu. Tri poslopja so nagloma po-
gorela, čeravno ste gasilnica, ki jo ima županija v

zgornji Šiški, in gasilnica Kozlerjeva hitro na pomoč prihiteli in so se domači Šiškarji prav hvalevredno obnašali. Pravijo, da je nekdo nalašč zažgal. — Pri bokalu vina ali piva utegne marsikomu pač veljati požarne straže naslov: „gut Schlauch“, pri ognju se je skazal „schlecht Schlauch“. Ogenj ni igrača za nemške politične komedije. In da požarne straže drugoga niso, kaže „8. nemški Feuerwehrtag“, ki je bil slovesno obhajen 17. dne t. m. v Lincu. Ker so se turnarji povsod nekako poskrili, začeli so Feuerwehrtjeri stopati na oder. Oboji so na parólo nemško „pionirji“ matere Germanije.

— (Valvazorjevo knjigo: „*Éhre des Herzogthums Krain*“), kdor jo ima popolnoma in prodati želi, naj se oglasi pri „Paul Halm's modernes antiquarisches Bücher-Geschäft in Wien, Babenbergerstrasse, Ecke des Burgring“.

— (Zahvala.) Za prijazni in sijajni sprejem, kateri se je „Sokolu“ pri poslednjem njegovem izletu v nedeljo 24. dan t. m. na vsem potu napravil, zahvaljuje se srčno prebivalcem vseh teh krajev, to je, Štepanove vasi, Hrušice, Bizovika, Sv. Urha, Velčega, Polja, Studenca, Most in Sela, potem prebivalcem Spodnjih Poljan in Št. Peterskega predmestja v Ljubljani, konečno še posebej gosp. Valentinu Krisperju v Zverinjaku in gosp. Fidelu Trpincu na Fužinah

odbor ljubljanskega telovadnega društva „Sokola“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. 19. dne t. m. je bil zarad francosko-pruskih vojskinih zadev pod predsedstvom cesarjevim posvetovanjem ministrov, pri katerem so bili pričujoči grof Beust, grof Andrassy, grof Potocki, podmaršal pl. Kuhn, pl. Lonyay. Sklep posvetovanja je bil ta, da se Avstrija-Ogerska ne vstopi na nobeno stran in tudi ne oboroži, da pa vendar skrbno pazi na vse, kaj se godí krog in krog. — Vendar se sliši, da pri vseh armadnih oddelkih, kjer je zdaj število vojakov še manjše kot ob mirnih časih, se pomnoži to število do števila, kakor je ob času miru; posebno veljá to od topničarjev. — Današnja „N. fr. Presse“ piše, da se Andrassy-u očitajo žive simpatije do Francozov, pa ga zagovarja s tem, da Andrassy presilno ognjenost avstrijskih Nemcev za Prusa mora hladiti z nekoliko nagnjenostjo do Francoza in da v tem se strinja z Beustom in s stranko v cesarjevi hiši.

— Vlada je prepovedala, da čez mejo avstrijsko-ogersko ne smejo niti konji niti puške niti streljivo.

— Dandanašnji tukajšnji časniki pripovedujejo, da deželni zbori se skličejo 16. avgusta in da nekterim se bode predložil poziv, naj se razen volitev poslancev v državni zbor ne lotijo drugih opravil nego najsilnejših, da jih končajo v 2 tednih in se državni zbor more začeti prve dni septembra. Pa že le spet državni zbor, kterege naj bi se vlada ogibala kar najbolj more, saj vidi, da bi sedanji državni zbor ne bil drugoga kot postiljon, ki bi Avstrijo peljal v naročje Prusiji!

Iz Francosko-pruskega bojišča. Strašne priprave se delajo od francoske in pruske strani za boj, ki se pa menda ne bode začel popred kot konec tega meseca. Vse, kar se je dozdej pisalo, bilo je laž in špekulacija; na mejah je počila kaka puška, al to vse bilo je dozdej le igrača. Časniki trdijo, da jutri (v četrtek) se podá cesar Napoleon sam na bojišče, jutri pa tudi kralj pruski Viljelm, kajti obá vladarja hočeta voditi ali saj spremljati vojsko, ki se bode začela ob reki Rénu, ki mejo dela med Francosko in Nemško. Ni

čuda, da iz trdnjav in družih mest blizo bojišča že vse beži, da si reši vsaj življenje. Boj bode grozovit, kajti Francoz in Prus že komaj brzdata krvoločnost svojo. Kdo bode drugoga več pomoril, kdo več končal, težko je naprej povedati. Francoz in Prus obá imata izvrstne vojake; prava vojaška kri pretaka se v njihovih žilah. Francoz in Prus obá imata izvrstno orožje novih znajdeb. Nobena teh držav ni v denarni stiski. Prus ima po številu več vojakov, al Francoz ima ugodnejše železnice, da po njih more na 5 močnih linijah hitro vreči armado v deželo sovražnikovo; vrh tega pa ima francozka armada bolje topničarje in močnejšo pomorsko armado.

Preglejmo zdaj tudi generale, kateri v francosko-pruski vojski zapovedujejo armadama, in videli bomo, da so slavnoznani in skušeni v raznih bojih. V francoski armadi sta Mak-Mahon in Bazaine najimennitnejša. Mak-Mahon bil je zmagavec pri Sebastopolu, za zmago odločilno bilo je tudi njegovo vedenje pri bitki pri Magenti na Laškem (odtod njegov častni naslov „vojvoda Magentski“); ravno tako se je skazal izvrstnega vojskovodja pri Solferinskem boju. Maršal Mak-Mahon ima vse lastnosti samostalnega vojskovodje, kakor jih je zahteval Napoleon I. V sedanji vojski bode stal na čelu centra francoske armade, ako sam cesar Napoleon ne bode mogel prevzeti višega vodstva. Maršal Bazaine (izgovarjaj Bazên) gotovo najbolj izveden general armade francoske, služil je od začetka ko prost vojak, bil je pričujoč pri vseh bojih v Afriki, v Krimu in na Laškem; podvrgel je tudi vso Mehiko francoski vladi s celó majhno armado, ko pa Francozom ni več kazalo Mehiko posedovati, vmaknil se je iz one nesrečne dežele s francosko armado, da ni trpela nikakoršne zgube. Odhod Bazainov iz Mehike se po pravici primerja onemu v stari zgodovini na veke slavnoznanemu povratku 10.000 Ksenofontovcev. Razen teh posebno glasovitih vojskovodij ima francoska armada še jako veliko družih prav izvedenih voditeljev; tiste so: Cousin de Montaubau (izgovarjaj Kusên de Montobo), ki je zmagal v Kini, potem Trochu (izgovarjaj Troki) in Lebrun (izgovarjaj Lebrün), prvaka vojnega načelnštva (generalnega štaba), maršal Lebœuf (izgovarjaj Lebef), slavni topničarski vodja in vojni minister, ki bo v sedanji vojski stal na strani cesarja; konečno generale Bourbaki (izgovarjaj Burbaki), Ladmirault (izgovarjaj Ladmirol) in du Failly (izgovarjaj dü Felji). Tudi stari maršal Baraguaj d' Hilliers (izgovarjaj Barage Hilier) bo zapovedoval enemu oddelku armade, maršal Canrobert (izgovarjaj Kanrober) pa ostane vodja ostale armade v sredini francoske dežele. Tudi osemdeset let stari general Changarnier (izgovarjaj Šangarnie) je prošil vodstva kacega vojnega oddelka, in celó dva kraljeviča orleanške hiše sta se ponudila stopiti v armado, kot prostovoljca; to je pač dosta očitno znamenje gorečega patriotizma na Francoskem. — Al tudi pruski vojskovodji so v enakem dobrem glasu pri armadi, kakor omenjeni francoski generali. Moltke, prvak vojnega načelnštva 1866. leta, Vogel pl. Falkensteinski, Steinmetz, Herwarth pl. Bittenfeldski, Fransecki, pruskega kralja naslednik in princ Frederik Karol, vsi ti so bili slavnoznani voditelji v prusko-avstrijski vojski, Manteuffel, Göben in Beyer zmagovali so takrat v južni Nemčiji.

Listnica vredništva. Gosp. Gov: Hvala; pride drugi pot. — Gosp. Fr. Z: „Poziv“ le pošljite; pesni ste sicer obširni, vendar črtice „Pohoda kažejo, da utegne mikati tudi manj učenega bralca; dobro došel tedaj!